

Zofia Sinko

"Oświeceni wśród Pól Elizejskich.
Rozmowy zmarłych: recepcja-
twórczość oryginalna", Zofia Sinko,
Wrocław 1976 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 19/4 (62), 164

1976

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(II) SINKO Zofia: Oświeceni wśród Pól Elizejskich. Rozmowy zmarłych: recepcja - twórczość oryginalna. Wrocław 1976, Oss., PAN IBL, Studia z Okresu Oświecenia t. XIV, ss. 339, zł 65,-

W pierwszej części rozprawy omówiono recepcję polską dialogów zmarłych, gatunku popularnego w Oświeceniu europejskim i rozwijającego się na zachodzie Europy przy końcu XVII i na przestrzeni XVIII w. w oparciu o wzory starożytne. Poszczególne rozdziały poświęcono polskim tłumaczeniom dialogów Fontenelle'a, Fénelona, Lytteltona, Vattela i Woltera, które ukazywały się na łamach czasopism ("Monitor", "Zabawy Przyjemne i Pożyteczne", "Zbiór" Posera) lub w osobnych zbiorach. Część druga rozprawy omawia polskie realizacje gatunku (dialogi publicystyczne oraz dialogi "literackie", w których celował Krasicki). Stwierdza się, iż dialogi XBW nie ustępują najlepszym zachodnioeuropejskim wzorom tego gatunku i są całkowicie oryginalne. Przewijają się w nich wątki charakterystyczne dla myśli Krasickiego; można więc je uznać za sumę poglądów XBW, które odnoszą się do spraw politycznych, obyczajowych i literackich.

BP/62/55

Z.S.

(II) STADNIKIEWICZ-KEREP Jadwiga: O kłopotach tłumacza Gałczyńskiego. "Ruch Literacki" 1976 z. 3 s. 171-176.

Przekład "Ballady o samotnej pompie", dokonany na język serbsko-chorwacki przez J. Wierzbickiego i J. Pupačicia, daje autorce okazję do refleksji nad możliwościami przekładu współczesnego utworu groteskowego o dużym ładunku komizmu. Z analizy porównawczej wybranych fragmentów wynika, że największe trudności nastęczał tłumaczom przekład dowcipów słownych ze względu na ich funkcjonowanie w specyficznie rodzimej "tradycji społeczno-narodowo-kulturalnej". Autorka sugeruje, że - wbrew pewnym rozpowszechnionym poglądom - tłumaczenie filologiczne nie wystarcza do przekładu tekstu poetyckiego, takiego, jakim jest np. "Ballada o samotnej pompie".

BP/62/56

A.S.